

د سړك دموقعيت لپاره انجنيري سروې

Engineering Survey for Highway Location

مخكې له دې چې د سړك دمسير تعين پاي ته ورسېږي بايد د سړك په پروژه كې انجنيري سروې تر سره شي.

- انجنيري سروې څلور مرحلې لري چې په لاندې ډول خلاصه كېږي:
1. دنقشي مطالعه Map Study
  2. تخنيكي يا دفتيش سروې Technical Survey
  3. مقدماتي سروې Preliminary Survey
  4. نهايي موقعيت او تفصيلي سروې Final Location & Detail Survey

د توپوگرافي نقشي دمطالعې څخه كولاى شو چې دموردنظر سړك موقعيت تعين او تر مطالعې لاندې ېې ونيسو.

تخنیکي سروې د سروې د یو مشخص گروپ پواسطه په تعیین شوي مسیر کې اجرا کېږي
د نوموړې سروې لپاره ځینې آلات لکه لیبول، تیودولیت، ترانزیت، Total Station، GPS او داسې
نور په کارول کېږي او کله کله نوموړې سروې د عصري او پرمخ تللي وسایلو په لرلو سره د هوا
دلارې د مخصوصو او مجهزو الوتکو پواسطه اجرا کېږي.
په مقدماتي سروې کې په ساحه کې د مرکزي خط تثبیت، د تریورس د ساحې توپوگرافیکي
خواص، لول کاري، هایډرولوژیکي معلومات او خاورې پیژندنې سروې شامل دي.
په تفصیلي سروې کې په ساحه کې د موقت Bench Mark تعینول د 300m په انتروال کې
او نظر داراضي شکل ته د ساحې لیبول کاري ده چې د زیات اهمیت لرونکې ده.

د سړک د مسیر سروې

Highway Alignment Survey

د سړک د مرکزي خط (Center Line) تثبیت کول د پلان له مخې د ځمکې پرمخ عبارت د مسیر
څخه دي
د سړک مسیر د سړک د افقي پلان څخه عبارت دي چې په هغه کې د سړک مستقیمه برخه
Straight Path او افقي برخه Horizontal Curves شامل دي.
د سړک مسیر باید لنډ (Short)، ساده (Easy)، مطمئن (Safe) او اقتصادي (Economical)
وي او همدارنگه باید کوشش وشي چې کم ساختمانونه پکې موجود وي علاوه له دې باید کونښنې
وشي چې د سړک مسیر د داسې ځایونو څخه تیر شي چې د زیات نه زیات اولسونو اړیکې سره ټینګې
کړي.

د سړک په مسیر کې هغه نقطه چې مرکزي خط خپل مسیر ته تغیر ورکوي یعنې یوه زاویه
تشکیل کېږي د PI یا Intersection Point په نوم یادېږي چې نوموړې زاویه تشکیل او د تیودولیت
پواسطه قرائت کېږي. هر PI باید نمبرګذاري او د دوي ترمنځ فاصله پیداشي.

د سرک طولي (پروفيل) او عرضي سروې

Long Profile & Cross Section Survey

د سرک طولي پروفيل د بحر د سطحې څخه د مرکزي خط د نقاطو د ارتفاعاتو څخه عبارت دي چې د نوموړو نقاطو ارتفاعات په معينو فاصلو (100m-25) اخیستل کېږي.

د سرک عرضي پروفيل (Cross Section) هم د بحر د سطحې څخه د نقاطو د ارتفاعاتو څخه عبارت دي اما په دې کې علاوه د مرکزي خط د نقاطو د ارتفاعاتو څخه د مرکزي خط د واړو خواو ته د ځینو نقاطو ارتفاعات د (3-6m) په فاصلې او یا له دې څخه زیات اخیستل کېږي ترڅو د سرک وضعیت معلوم شي او د همدې عرضي مقطع له مخې د سرک لپاره همواره سطح تعیین کېږي (مناسب دیزاین نظر مقطع ته اجرا کېږي) او هم د ځمکنیو کارونو Earth work یا کندنکاري او پرکاري Cutting & Filling احجام لاسته راځي.

په عرضي مقطع کې باید د سرک د واړو خواو ته د آبرو یا Side Drainage پخاطر نقاط

واخیستل شي ترڅو د سرک د دیزاین پړوخت په نظر کې ونیول شي.

عرضي مقطع نظر د ارضي شکل ته او د سرک اهمیت ته بعد د (100m-50-25) څخه په نظر

کې نیول کېږي او د نقاطو ارتفاعات اخیستل کېږي.

ترافیکي سروې

Traffic Counting Survey

ترافيکي سروې يا ترافيکي حجم عبارت دي د عراده جاتو د تعداد څخه چې د سړک د يوې
مشخصې برخې څخه په يو واحد وخت کې تيرېږي.

د ترافيکي حجم د پيدا کولو لپاره دوو وخت واحد معمولاً Vehicle/day يا Vehicle/hour دي
يعنې ترافيکي حجم په 24 ساعتونو يعنې يوه شپه او ورځ او يا يو ساعت کې اندازه کېږي.
په ترافيکي سروې کې د هر نوع عراده جاتو تعداد په مختلفو وختونو لکه هفته ، مياشت ،
فصل او کال کې مطالعه کېږي او هفته وار ، مياشتيني ، فصلي او کلني ارقام يې جمع آوري او تر
مطالعې لاندې نيول کېږي. همدارنگه ترافيکي سروې د هر پنځه کلونو څخه وروسته هم بايد اجرا
شي.

ترافيکي سروې دلاندې هدفونو لپاره اجرا کېږي:

1. د سړکونو ارتباط ورکول Wider Network
2. د سړکونو د هندسي اجزاؤ د ديزاين لپاره For Road Design
3. د سړک د پخې شوې برخې د ديزاين لپاره For Pavement Design
4. د لينيونو د تعداد د تعين لپاره For Determining Lines Amount
5. د چوکونو د ديزاين لپاره
6. د سړک د ساختمانونو د ديزاين لپاره For Structure Design

د ترافيکي سروې څخه هدف د سړک د ديزاين لپاره د عمده ارقامو راتولول دي چې بايد ترسره شي
زما د نظرو سړک د ترافيکي سروې ارقام له بده مرغه زمونږ په گران هيواد افغانستان کې او
په خاص ډول زما د سړک په نظرو سرحه کې د جنگونو او بدمنيو له امله په لاس کې نلرم ولې ددې
سره سره څرنگه چې په افغانستان کې هېڅ سړک د 450 عراده جاتو څخه کم اندازې ته نه ديزاين
کېږي بناءً په تخميني ډول زه د نوموړي سړک لپاره د ترافيکي سروې رقم 500 Vehicle/day په
نظر کې نيسم.

زما دنظر وړسرك په باره كې عمومي معلومات

General Information about my Purposed Road

لكه څرنگه چې مخكې هم يادونه شویده دننگرهار پوهنتون دانجنیري پوهنځی د سیول خانگې لخوا په نوموړې خانگه كې ماته د دیپلوم د دفاع په منظور د هلمند په ولایت كې دلشكرگاه- نادعلي ترمنځ د 6km سرك د طرحې او دیزاین پروژه راسپارل شویده.

هلمند د افغانستان د سویل لویدیځ ولایتونو د جملې څخه دي چې د خاورې مساحت یې 58584km^2 او د 13 ولسوالیو لرونکي دي، د 2005 کال د سرشمیرنې له مخې یې دوگړو شمیر د 745000 په شا اوخوا كې اټکل شوي دي، دغه ولایت د $N=31.00^\circ$ او $E=64.00^\circ$ کور دیناتو كې موقعیت لري او د بحر د سطحې څخه یې ارتفاع په اوسط ډول 800m ته رسیږي.

هلمند د افغانستان دگرمو ولایتونو د جملې څخه دي چې اوړي یې گرم او ژمي یې نسبتاً سوړ دي د حرارت درجه یې په اوسط ډول.... ته رسیږي او د باران کلنی اندازه یې په اوسط ډول 67.7mm تثبیت شویده.

دغه ولایت د هلمند د سیند پواسطه په دوه برخو یعنی شمالي او جنوبي هلمند ویشل شوي دي چې د جنوبي هلمند زیاتې برخې د همدغه سیند پواسطه خړوبیږي، د شمالي هلمند داوبو منابع اکثر اګاریزونه او چینې دي او یوه کمه اندازه ځمکه یې د هلمند د سیند پواسطه خړوبیږي.

زموږ د مورد نظر پروژې سرك دلشكرگاه د عمومي سرك څخه چې د غرب په لور غزیدلي دي جدا شوي دي او د نادعلي تر ولسوالي پورې د شمال په استقامت قرار لري، نوموړي سرك دوهمه درجه یا د ولسوالۍ سرك دی چې مؤثر عرض یې 7m او د شانو عرض یې 1m دي چې په مجموعي ډول 9m کیږي، د سرك دواړو غاړو ته د سرك داوبو د ایستلو او همدارنگه د تخریب څخه د Carriage Way دمخنیوي په منظور ویالې یا Drainage په نظر كې نیول شوي دي په ځینو قسمتونو كې د سرك په څنګ كې لوپې ویالې هم ترسترگو کیږي چې د شا اوخوا ځمکو د اوبو ایستلو یا زهكشي او همدارنگه د اصلي سیند څخه د نوموړو ځمکو د خړوبولو لپاره په نظر كې نیول شوي دي.

د سرك طبقات د ډیزاین له مخې په لاندې ډول طرح شوي دي:

50mm Asphalt Wearing Course

Prime Coat

100mm Aggregate Base Course

200mm Aggregate Sub Base Course

Fill with Granular Material

څرنګه چې ساحه ډیره همواره ده بڼه د سړک په ډیره کمه اندازه تفاوت دارتفاع لري او همدارنګه د ابعث شوي دي چې د سړک مسير ترزياته حده مستقيم او بيدون د گولايي څخه وي.

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**